

**Президенту України
Порошенку П.О.**

*Щодо вирішення проблемних
питань вітчизняної металургії*

Шановний Петре Олексійовичу!

Від імені роботодавців та працівників усіх провідних металургійних підприємств України, звертаємося до Вас із проханням приділити увагу проблемам цієї бюджетоутворюючої галузі промисловості, яка за підсумками 2015 року забезпечила \$8,2 млрд. валютних надходжень, понад 20 млрд. грн. податкових відрахувань до бюджетів всіх рівнів та давала гідну роботу близько 150 тис. людей.

Протягом десятиліть металургія займала провідне місце в структурі економіки України, забезпечуючи найбільшу частку у промисловому виробництві та експорті, підтримуючи зайнятість та сталий розвиток цілої низки суміжних галузей (коксохімічна, гірничодобувна, вугільна, феросплавна, вогнетривна, енергетична та транспортна). Проте, внаслідок одночасної дії цілого ряду негативних факторів (вкрай несприятлива цінова кон'юнктура на зовнішніх ринках збуту, подальше скорочення внутрішнього ринку металоспоживання, обмеження в сировинних ресурсах та логістичні проблеми через анексію Криму та військові дії на Донбасі, недоступність зовнішнього фінансування та ін.), на сьогоднішній день українська металургія переживає найгірші часи за останні 15 років. Виробництво сталі у 2015 році склало лише 23 млн. тон, що на 29% менше аналогічного показника у далеко не найкращому для галузі 2013 році. Тільки протягом 2015 року експортні ціни на основну продукцію вітчизняної металургії знизилися у середньому на 40% та досягли мінімальних значень за останні 15 років. Порівняно з історичними максимумами, ціни на металопродукцію зменшилися у 3-4 рази. Галузь опинилася, без жодного перебільшення, на межі виживання та вже кілька місяців поспіль генерує багатомільярдні збитки для власників металургійних підприємств.

Керівники та трудові колективи металургійних підприємств докладають максимум зусиль, щоб зберегти конкурентоспроможність галузі, її трудовий і виробничий потенціал та не допустити подальшого стрімкого скорочення виробництва, досягнутого рівня оплати праці та інших соціальних гарантій працівникам, яке може мати негативний мультиплікативний ефект на всю економіку України. Враховуючи, що майже всі металургійні підприємства є містоутворюючими, то рівень соціального напруження у таких містах стрімко зростає та загрожує як місцевій, так і центральній владі непрогнозованими соціальними наслідками.

На превеликий жаль, навіть в таких надскладних умовах металургійні підприємства вимушені самостійно вирішувати всі свої проблеми, в той час як на рівні держави не тільки не розроблена і не впроваджується зважена та прагматична промислова політика, але й приймаються вкрай неоднозначні ініціативи на рівні окремих міністерств, які, на наш погляд, далекі від державних інтересів. Яскравий приклад недалекогоглядного рішення чиновників – чергова індексація тарифів на вантажні залізничні перевезення. Зрозуміла річ, що постійні необґрунтовані

індексації тарифів є найменш складним шляхом підвищення рівня рентабельності роботи «Укрзалізниці», порівняно із підвищенням операційної ефективності наскрізь корумпованої держмонополії. Наслідками зазначеного рішення стане не тільки зупинка окремих промислових підприємств, але й, в першу чергу, постраждає сама «Укрзалізниця», оскільки, наприклад, виробництво 1 тони сталі супроводжується перевезенням залізницею 4,5 тон сировини і готової продукції. З урахуванням потенційних доходів від індексації вантажних залізничних тарифів та без урахування можливого скорочення вантажної бази, рішенням КМУ від 02.03.2016 був затверджений фінансовий план ПАТ «Укрзалізниця» на 2016 рік, в який державним монополістом закладені, наприклад, нереалістичні припущення щодо витрат на паливо (на сьогодні середня закупівельна ціна дизельного палива складає близько 12,5 тис.грн./т, у фінплані «Укрзалізниці» 17,8 тис.грн./т) та електроенергії (передбачено зростання цін на 32% до рівня 2015 року, що не підкріплено жодним прогнозом). Крім того, включені неперіоритетні, в умовах загальної кризи української важкої промисловості, статті інвестицій.

У випадку ж затвердження Мінекономрозвитку Розрахункового балансу утворення та споживання металобрухту, мова йде взагалі про відверто шкідливі рішення, які, до того ж, можуть нести, на наш погляд, значні корупційні ризики. Вищезгаданий баланс не враховує позицію вітчизняних металургів щодо нереалістичності його припущень в частині утворення та споживання брухту (згідно попередніх даних, за січень-лютий 2016 обсяг відвантаження металобрухту на металургійні комбінати України зменшився на 53% до січня-лютого 2015, в той час, як за прогнозом МЕРТ, обсяг заготівлі брухту у 2016 повинен зрости на 7%). Такі дії чиновників МЕРТ призводять до штучного дефіциту цієї стратегічно важливої для вітчизняної металургійної галузі сировини та спекуляцій зі сторони ділків/посередників в сфері постачання брухту, діяльність яких, через тіньову специфіку бізнесу, майже жодним чином не відображається на податкових надходженнях до бюджету.

В кінцевому рахунку, все це призведе до подальшого скорочення виробництва сталі, зайнятості працівників галузі та валютних надходжень, які вкрай важливі для підтримки курсу національної валюти.

Неодноразові звернення до профільних міністерств не дали очікуваного результату. Кожне з них під виглядом реформ продовжує вирішувати свої внутрішньокорпоративні інтереси, а якщо вести мову про баланс брухтозаготівлі – інтереси вузького кола експортерів цієї стратегічно важливої сировини. Регіональні конкуренти вітчизняних металургів – підприємства Турції та Молдови – за рахунок української сировини підтримують високі виробничі показники та сплачують відповідні податки до бюджетів своїх країн, в той час як металурги України вимушені знижувати виробництво, консервувати виробничі потужності та рівень зарплат у галузі, скорочувати обсяги закупівель товарів та послуг на внутрішньому ринку, що призводить до подальшого падіння вітчизняної економіки.

Окрім вищезазначених, існує ще ціла низка проблем, вирішення яких можливо лише за умови належної уваги зі сторони держави, зокрема: питання адміністрування та своєчасного відшкодування ПДВ; встановлення обґрунтованих рентних платежів в умовах мінімальних цін на залізну руду; надвисокі портові збори в портах України; лімітована пропускна здатність залізничної інфраструктури, що

обмежує розширення виробництва; відсутність державних програм з розширення внутрішнього ринку металоспоживання.

На сьогоднішній день вже назріла критична необхідність у формулюванні та реалізації зваженої довгострокової промислової політики, яка б визначила загальнодержавний підхід щодо підтримки та розвитку окремих галузей, зважаючи на їх роль в економіці України, потенціал до розширення виробництва і створення передумов для зростання у суміжних галузях, вплив на ринок праці та життєдіяльність окремих регіонів та місцевих громад.

Беручи до уваги вищезазначене, просимо Вас, шановний Петре Олексійовичу:

1. Терміново вжити усіх можливих заходів щодо недопущення підписання Наказу Міністра інфраструктури про індексацію тарифів на вантажні залізничні перевезення у 2016 році;
2. Ініціювати перед КМУ проведення повторного детального аналізу поточної редакції фінансового плану ПАТ “Укрзалізниця” на 2016 рік за участю представників вантажовідправників та галузевих асоціацій, а також підготовку альтернативного варіанту фінансового плану при нульовій індексації вантажних залізничних тарифів з урахування резервів в частині вартості палива, електроенергії, інших резервів в операційних витратах та інвестиційній програмі на 2016 рік;
3. Ініціювати перед КМУ та МЕРТ перегляд Розрахункового балансу утворення та споживання металобрухту чорних металів на внутрішньому ринку на 2016 рік з урахуванням заявлених планів споживання від основних його споживачів (АМКР, Інтерпайп, Електросталь, Азовсталь, ММКІ, Запоріжсталь, ДМКД) та необхідності коригування прогнозу брухтозаготівлі на 2016 рік, виходячи з фактичних даних від початку 2016 року;
4. Ініціювати перед КМУ, Мінюстом та Голодержслужбою проведення перевірки дотримання всіх норм чинного законодавства при затвердженні поточної редакції Розрахункового балансу утворення та споживання брухту чорних металів на внутрішньому ринку на 2016 рік;
5. Не пізніше квітня 2016 року винести на розгляд Національної ради реформ або провести окрему нараду під Вашим головуванням за участю відповідних органів державної влади, представників гірничо-металургійного комплексу, галузевих профспілок, експертних організацій, асоціацій, на якій на фаховому рівні розглянути питання щодо поточного стану та перспектив розвитку ГМК, державної політики в цій галузі, розробки та впровадження комплексної державної стратегії із стабілізації ситуації у вітчизняному ГМК.

Ми розуміємо, в яких складних умовах наразі опинилася Україна. Проте, на нашу думку, сьогодні саме той час, який потребує прийняття лише відповідальних, зважених та державницьких рішень. В поточних умовах, вважаємо неприпустимим приймати недалекоглядні безсистемні рішення, чим випробовувати на міцність залишки української економіки та терпіння працівників промисловості, оскільки через сумнівну позицію окремих державних чиновників можна надовго втратити промисловий та трудовий потенціал країни. Зазначені держслужбовці, у кінцевому рахунку відповідають лише своєю посадою, а от за наслідки від їхніх безвідповідальних рішень будуть відповідати наступні покоління, на плечі яких ляже весь тягар деіндустріалізації та довготривалої стагнації.

Звертаємось до Вас, шановний Петре Олексійовичу, як до Гаранта суверенітету України, який в тому числі базується на міцній та стабільній економіці, розраховуємо на Вашу підтримку і сподіваємося на позитивне рішення щодо вищезазначених питань. Зі своєї сторони висловлюємо готовність продовжувати підтримувати і виконувати ініціативи Президента, Парламенту та Уряду України, які спрямовані на відновлення економічного зростання та збереження промислового та трудового потенціалу Держави.

З повагою,

**Голова Ради
«Федерації металургів України»**

Сергій Біленький

**Голова ЦК Профспілки
металургів і гірників України**

Сергій Комишев